

Vanemlus eelhindamisel

Vanemlus hõlmab enda alla lapse esmase hoolitsuse tagamise ja lapse füüsiliste, emotsionaalsete ja vaimsete vajaduste märkamise ning neile reageerimise. Samuti on lapsevanemaks olemisel suur osa lapse juhendamisel ja vajaminevate piiride seadmisel. Turvalise sidemete loomine lapsega ja emotsionaalne kohalolek toetavad lapse oskust avameelselt suhelda, jagada muresid, kuid see toetab ka lapse üleüldist heaolu ja turvalisust. Vanemluse alla kuulub ka oskus arvestada ja tulla toime lapse individuaalsete omadustega. Vanemlust mõjutavad muuhulgas lapsevanemate enda taust ja varasemad elukogemused.

Tabel 2. Vanemlus lapse abivajaduse eelhindamisel

Vanemluse valdkond	JAH – valdkonnas esineb probleem	EI TEA – puudub informatsioon	EI – valdkonnas ei esine probleemi
Esmane hoolitsus	Lapsele ei ole tagatud igapäevane esmane hoolitsus. Lapsevanemad ei jälgi spetsialisti antud soovitusi. Lapsevanemad ei ole teadlikud lapse päevakavast.	Puudub informatsioon lapsevanemate esmase hoolitsuse tagamise kohta.	Lapsele on tagatud esmane hoolitsus ja vajadused. Lapsevanemad jälgivad spetsialistide soovitusi. Lapsevanemad on teadlikult lapse päevakavast.

Juhendamine ja piiride seadmine	Lapsevanemad ei suuna last eakohasele käitumisele, ei juhenda piisavalt ega ei ole seatud piire. Lapsevanemad on seadnud lapsele ebamõistlikud nõudmised või nõudmised üldse puuduvad. Lapsevanemad ei ole teadlikud lapse asukohast.	Puudub informatsioon lapsevanemate juhendamisest ja piiride seadmisest.	Lapsevanemad suunavad ja juhendavad last ning lapsele on seatud eakohased piirid, mis tagavad lapseheaolu ja turvalisuse. Lapsevanemate nõudmised vastavad lapse arengule ja võimekusele. Lapsevanemad on teadlikud lapse asukohast.
Emotsionaalne kohalolek	Lapsevanemad ei toeta lapse emotsioone, ei mõista neid ega paku lapsele piisaval määral emotsionaalset lähedust. Lapsevanematel puudub rõõm oma lapse üle. Lapsevanemad ei aktsepteeri lapse arvamust ega mõiste lapse vajadusi.	Puudub informatsioon lapsevanemate emotsionaalse kohaloleku kohta.	Lapsevanemad toetavad oma lapse emotsionaalset arengut. Väljendavad lapse suhtes armastust ja hoolivust. Lapsevanemad mõistavad lapse vajadusi ja oskavad last vajadusel rahustada ning lohutada.

Turvalisus	Lapsevanemad ohustavad oma last ähvarduste ja vägivallaga. Lapsevanemad ei ole taganud lapsele piisava turvalisuse ega kaitse oma last. Lapsevanemad ei oska erinevaid ohte ennetada.	Puudub informatsioon lapse turvalisuse kohta.	Lapsevanemad ei ohusta oma lapse heaolu vägivalla või ähvardustega. Lapsevanemad hoolitsevad, et lapsele on alati tagatud turvalisus. Lapsevanemad oskavad ohte ennetada ja tagada lapsele kaitse.
-------------------	--	--	---

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 03.04.2025